

Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA
SOHBETİ

CUMA
SOHBETİ

İSLAM'DA VAHDET VE CEMAATLER

İslam dini, tevhid dinidir. Tevhid, tek Allah inancı etrafında birleşmektir. İnançta "tevhid" in gerçekleşmesi, toplumda "vahdet (birlik)" i temin eder. Vahdet, tevhidin doğal ve zorunlu bir sonucudur. Tevhid'in ne mana ifade ettiğini bihakkin kavrayanlar, vahdete doğru olanca çabayı gösterirler.

Hız Muhammed (s.a.v.)'in tebliğiyle memur olduğu bu din, son dindir, evrenselidir. Bütün bölgeleri, kıtaları, milletleri kucaklayan, hepsini tevhid çatısı altında buluşturmaya hedefleyen bir dindir. Vahdet, inananların bölgesel, kültürel, etnik ve diğer farklılıklarını bir kenara bırakarak dini değerler doğrultusunda bir araya gelmelerini ifade eder. Vahdet, tek tip insan yetiştiren, yoruma ve içtihadı kapalı bir yaklaşım değildir. Nitekim tarihi süreç içinde itikadi, ameli, tasavvufi alanlardaki mezhep ve tarikat oluşumları bunu doğrulamaktadır. Esasen Kur'an ve Sünnet'in yorum çeşitliliğine zemin hazırladığını da ifade etmemiz gerekir. Bununla birlikte müslümanlar dinin asli meseleleri üzerinde ittifak etmişlerdir. İslam dini, birlik dinidir. Bu birlik, insanların çeşitli gayeler doğrultusunda gruplaşmalarına, cemaatler oluşturmalarına engel değildir. Bu da Allah'ın, insanları farklı yapı ve karakterde yaratmasının bir sonucudur. İnsanların kendilerini daha iyi hissettikleri, daha iyi tanımladıkları ve dini yaşama heyecanını daha yüksek düzeyde buldukları bir grubun içinde olmayı istemeleri gayet doğaldır.

Kur'an ayetleri ve Peygamber Efendimizin Sünnet'inde açıkça görüyoruz ki, müslümanlar daima cemaat olmaya, birlikte iş yapmaya davet edilmektedirler. Bazı ayetlerde müslümanlar arasındaki bölünme, ayrışma ve çekişmenin bir takım felaketlere sebep olacağı haber verilmektedir. Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de: "Hepiniz birden Allah'ın ipine (İslam, Kur'an) sınıksız sarılın, sakın ayrılmayı bölünmeyin..." (Al-i İmran suresi, 3/103) ayetiyle, inananları birlik ve beraberliğe çağırılmaktadır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) ise: "...Size cemaati tavsiye ederim. Ayrılıktan sakının..." (Tirmizi, Fiten, 7) buyurarak müminleri cemaat olmaya teşvik etmiştir. Bir

başka ayette "...İyilik ve (Allah'ın yasaklarından) sakınma üzerinde yardımlaşın, günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmayın..." (Maide suresi, 5/2) buyurularak faydalı işlerin ikamesi, kötü ve zararlı işlerin izalesinin ancak birlikte hareket etmekle mümkün olacağına işaret edilmektedir.

İslam'da cemaat ve ümmet olmayı zorunlu kılan saik de şüphesiz "kardeşlik" duygusudur. Allah Teala Kitab'ında müslümanları kardeş ilan etmiş, bununla aralarında en üst düzeyde bir bağ kurmuştur.

Yeter düzeyde okuyan, araştıran bir toplum olmadığımız için dini bilgi edinme cemaatler üzerinden olmaktadır. Yazımızın bu kısmında cemaatlerin nasıl olması/olmaması gerektiği konusunda bilgi vereceğiz:

-Cemaatler, insanların inanç, amel ve ahlak konularında kendilerini yetiştirebilecekleri yerler olmalıdır. Mevki, makam ve zenginlik edinilen oluşumlar haline getirilmemelidir.

-Cemaatlerin liderleri ve eğitici kadrolarının öncelikli vazifesi İslam'ı doğru şekilde anlatmak ve yaşayarak örnek olmaktır. İslam'ı, cemaatin hedef ve gayelerine ulaşmada bir araç haline getirmemektir.

-Cemaatler, bilgi ve fikir üreten yerler olmalıdır. Sürekli emir ve talimat veren, mensuplarının düşünmesini istemeyen, aklı, vicdanı ve duyguları körelten bir yer

olmamalıdır.

-Cemaatler, mensuplarına İslam'ın bütün mezhep ve cemaatlerin üzerinde olduğu fikrini aşılmalıdır.

-Cemaatler, ümmet bilincine ve kardeşlik duygusuna zarar verecek ayrılmayı ve bölünmeyi mucib hiçbir söylem ve faaliyette bulunmamalıdır.

-Cemaatler, faaliyetleriyle dini sevdirmelidirler. Yapıp ettikleriyle dine karşı tiksinti oluşturmamalıdır.

-Cemaatler, tarikatlar bir şeyhe, bir lidere bağlandım, topluca cennete gireceğiz, deyip rahatlığa kaçılan yerler değildir. İman ferdidir.

-Cemaatler, bir takım uygulamalarıyla yaşanamaz, tatbik edilemez bir İslam'ın öğretildiği yerler de değildir. Zira dinimiz bize itidalli olmayı emreder.

-Cemaatler, üstünlük yarışına girmemelidir.

-Cemaatlerin gayesi, dindaşların sayısını artırmak olmalıdır. Pirdaşların sayısını değil.

-Bir cemaata mensubiyet gaye ve hedef olmamalıdır. Cemaat, İslam'ı öğrenme, yaşama ve anlatma hususunda bir araç olmalıdır.

-Cemaate mensup insanlar "Ben de müslümanım" diyen insanların oluşturduğu o büyük yapının birer ferdi olduğunu hiçbir zaman hatırdan çıkarmamalıdır.

Fikriye ÖZKAN
Kahta İlçe Vaizi